

ArcelorMittal

WYTYCZNE W ZAKRESIE ZAPOBIEGANIA KORUPCJI

Jako międzynarodowa spółka notowana na kilku giełdach, ArcelorMittal chce mieć pewność, że pracownicy firmy oraz podmioty zewnętrzne działające w jej imieniu podczas realizacji swoich zadań przestrzegają będą najwyższych standardów uczciwości. Niniejsze wytyczne w zakresie zapobiegania korupcji określają procedury postępowania w przypadku podejrzenia korupcji.

KODEKS ETYKI BIZNESU ARCELORMITTAL

Arcelormittal ma reputację firmy uczciwej zarówno w zakresie swoich praktyk zarządczych jak i prowadzonych transakcji biznesowych i chce tą reputację utrzymać. W związku z tym, grupa ArcelorMittal powinna zapobiegać i walczyć ze wszelkimi przejawami korupcji.

Polityka ArcelorMittal, jej spółek zależnych i stowarzyszonych przewiduje, że podmioty te przestrzegają będą przepisów antykorupcyjnych w prowadzonej działalności, z uwzględnieniem konwencji przyjętej przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (Konwencję OECD)¹ Karnoprawną konwencję o korupcji przyjętą przez Radę Europy w styczniu 1999 oraz regulacje antykorupcyjne w krajach gdzie firma prowadzi działalność z uwzględnieniem Amerykańskiej Ustawy o Zagranicznych Praktykach Korupcyjnych (FCPA).²

Obowiązek zgodności z prawem lokalnym, krajowym i międzynarodowym oraz przepisami mającymi zastosowanie do prowadzonej działalności, z uwzględnieniem regulacji antykorupcyjnych zawartych również w Kodeksie Etyki Biznesu ArcelorMittal.

Każdy dyrektor, kierownik oraz pracownik w grupie ArcelorMittal oraz podmiot zewnętrzny działający w imieniu grupy ArcelorMittal ma obowiązek zapoznać się z Kodeksem Etyki Biznesu oraz niniejszymi Wytycznymi w zakresie zapobiegania korupcji oraz korzystania ze wsparcia Działu Prawnego w przypadku wszelkich pytań czy wątpliwości, w zakresie zastosowania przedmiotowych zasad w danej sytuacji.

KONTEKST PRAWNY

W roku 1999, OECD przyjęło Konwencję o zwalczaniu przekupstwa zagranicznych funkcjonariuszy publicznych w międzynarodowych transakcjach handlowych (Konwencja OECD), zgodnie z którą przekupstwo w transakcjach handlowych:

- powoduje poważne wątpliwości moralne i polityczne
- podważa dobre sprawowanie rządów oraz rozwój gospodarczy oraz
- wypacza warunki międzynarodowej konkurencji

Wszystkie kraje członkowskie OECD przyjęły ustawodawstwo, zgodnie z którym przekupstwo urzędników państwowych, z uwzględnieniem urzędników zagranicznych jest przestępstwem karnym. Podobne konwencje przyjęły inne organizacje międzynarodowe, z uwzględnieniem Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji, konwencji Unii Afrykańskiej na temat zapobiegania i zwalczania korupcji oraz Karnoprawną konwencję o korupcji przyjętej przez Radę Europy.

Amerykańska Ustawa o Zagranicznych Praktykach Korupcyjnych (FCPA) ma zastosowanie do Grupy ArcelorMittal przede wszystkim w konsekwencji notowania udziałów firmy na giełdzie nowojorskiej.

¹ <http://www.oecd.org/>

² <http://www.usdoj.gov/criminal/fraud/fcpa/>

Oprócz zapisów wymienionych powyżej konwencji oraz ustawy FCPA, w świetle prawa wszystkich niemal krajów przekupywanie urzędników państwowych jest nielegalne. Pomimo tego, że dane działanie lub płatność mogą być dozwolone w ramach ustawodawstwa wdrażającego konwencję lub FCPA, mogą być już zakazane prawem lokalnym.

CZYM JEST KORUPCJA

W praktyce, słowa przekupstwo i korupcja są używane wymiennie.

Korupcję określa się jako nadużycie władzy przez osobę, która tą władzę posiada celem zyskania korzyści osobistych. Najczęstszą formą korupcji jest przekupstwo, które polega na wręczeniu pieniędzy, подарunku lub innych korzyści by skłonić osobę obdarowywaną do popełnienia czynu nieuczciwego, zabronionego prawem lub naruszającego zaufanie pokładane w tej osobie w trakcie relacji biznesowych.

Prawo antykorupcyjne zabrania oferowania, płatności lub upoważniania do płatności wszelkich kwot pieniężnych, подарunków lub innych świadczeń wartościowych jakimkolwiek urzędnikowi celem:

- wpłynięcia na działanie lub decyzję urzędnika państwowego
- zachęcenie urzędnika do popełnienia jakiegokolwiek czynu stanowiącego naruszenie obowiązków takiej osoby,
- zapewnienia sobie nieuczciwej przewagi w danej sytuacji lub
- zachęcania urzędnika do wykorzystania swoich wpływów w danej agencji rządowej,

by zapewnić sobie pomoc w uzyskaniu lub zachowaniu działalności biznesowej w danym zakresie lub zlecenia takiej działalności wskazanej osobie.

Sformułowanie uzyskanie lub zachowanie działalności biznesowej jest szeroko rozumiane jako korzyści biznesowe takie jak uzyskanie pozwolenia lub zwolnienia podatkowego.

Ponadto, zgodnie z prawem mającym zastosowanie w niektórych krajach, na przykład w krajach które ratyfikowały Karnoprawną konwencję o korupcji wydaną przez Radę Europy, korupcję uznaje się za przestępstwo karne nawet jeśli wręczenie łapówki nie miało na celu uzyskania lub zachowania działalności biznesowej. Innymi słowy, akt korumpowania danej osoby celem skłonienia do niepodejmowania działań w ramach wykonywania swoich obowiązków stanowi przestępstwo karne.

Oznacza to, że w odróżnieniu od amerykańskiej ustawy FCPA, prawo takich krajów (na przykład prawo Luksemburga gdzie zarejestrowana jest spółka ArcelorMittal oraz Królestwo Zjednoczone i Francja, gdzie ArcelorMittal ma biura korporacyjne) nie czyni wyjątku dla płatności przyspieszających wykonanie przez urzędnika czynności służbowych.

Płatności przyspieszające wykonanie przez urzędnika czynności służbowych to forma łapówki, która: (i) opiewa na niewielką kwotę i oferowana jest urzędnikowi niskiego szczebla (ii) ma zabezpieczyć działanie lub usługę, do której dana osoba lub firma jest i tak uprawniona w sposób rutynowy i legalny (np. rutynowe załatwianie formalności związanych z dokumentami rządowymi takimi jak na przykład wiza).

W związku z powyższym, spółka ArcelorMittal mogłaby zostać pociągnięta do odpowiedzialności w sytuacji, gdyby którakolwiek ze spółek należących do Grupy złamałaby powyższe prawo.

Polityka ArcelorMittal zabrania wręczania jakichkolwiek łapówek z uwzględnieniem płatności przyspieszających wykonanie przez urzędnika czynności służbowych.

Pracownicy ArcelorMittal, do których skierowana zostanie prośbą o dokonanie takiej płatności powinni zgłosić to lokalnemu Działowi Prawnemu.

DO KOGO ODNOSI SIĘ POJĘCIE URZĘDNIKA PAŃSTWOWEGO?

Urzędnik państwowy to:

- urzędnik lub pracownik rządu (posiadający pełnomocnictwo administracyjne, sądowe lub ustawodawcze) lub wydziału, agencji lub przedstawicielstwa rządowego lub jakkolwiek inna osoba działająca służbowo w imieniu lub na rzecz takiego rządu (np. podmiot wyznaczony do weryfikacji zamówień w imieniu agencji rządowej lub do pobierania akcyzy);

- urzędnik lub pracownik „publicznej organizacji międzynarodowej” lub jakakolwiek inna osoba działająca służbowo w imieniu lub na rzecz takiej organizacji międzynarodowej (publiczne organizacje międzynarodowe to na przykład Narody Zjednoczone, Bank Światowy, Komisja Europejska etc.)
- pracownik firmy lub innej jednostki biznesowej w której jednostka rządowa posiada udział własnościowy i/lub na którą taka jednostka rządowa może w sposób pośredni lub bezpośredni wywierać wpływ (pracownik taki może być uznany za urzędnika państwowego nawet jeśli pracownik zaangażowany jest w działalność handlową, a nie rządową) oraz
- partia polityczna (por. rozdział „Świadczenia na rzecz polityków i partii politycznych” poniżej) lub członek partii politycznej lub kandydat na stanowisko w sferze politycznej.
- Należy zwrócić szczególną uwagę w przypadku osób o których wiadomo lub podejrzewa się że są członkami rodziny urzędników państwowych lub w stosunku do firm, które kontrolowane są przez członków rodziny lub urzędników państwowych by uniknąć sytuacji, w których osoby takie mogłyby pośredniczyć w przekazaniu nielegalnej płatności urzędnikom państwowym.

KORUPCJA W SFERZE PRYWATNEJ

Korupcja w sferze prywatnej (Private-to-private) dotyczy działań bez udziału urzędników państwowych. Pomimo że ani Konwencja Odcze ani Ustawa FCPA (zgodnie z powyższą definicją) nie omawiają kwestii korupcji/ przekupstwa w sferze prywatnej, działania te są surowo zabronione Kodeksem Etyki Biznesu ArcelorMittal oraz niniejszymi Wytycznymi. Korupcja w sferze prywatnej stanowi również przestępstwo karne w wielu krajach, na przykład w krajach które przyjęły do stosowania Karnoprawną konwencję o korupcji wydaną przez Radę Europy.

ZAMÓWIENIA I PROCEDURA PRZETARGOWA

Pewne kraje są bardziej dotknięte korupcją niż inne. Działalność prowadzona przez ArcelorMittal w krajach podwyższonego ryzyka wymaga od firmy zachowania szczególnej ostrożności. Kwestią niezwykle istotną jest możliwość wykazania przez ArcelorMittal że decyzje dotyczące zamówień podejmowane lokalnie w są w pełni oparte o zasługi, nie wynikają natomiast na skutek wywierania wpływu na urzędników państwowych.

Regulacje dotyczące zlecania zamówień zwykle zawierają szczegółowe zasady dotyczące ram czasowych oraz przebiegu procesu, zabezpieczenia informacji przetargowej i dokumentów, należy zatem postępować zgodnie z tymi zasadami. Nigdy nie należy starać się uzyskać niedostępnych publicznie informacji wewnętrznych naruszając w ten sposób przedmiotowe zasady.

W trakcie procesu przetargowego istnieją zwykle surowe zasady dotyczące konfliktu interesów oraz interakcji i komunikacji z urzędnikami biorącymi udział w procesie przetargowym. W czasie trwania przetargu nie należy brać udziału w imprezach reprezentacyjnych, oferować prezentów lub podejmować innych działań z udziałem urzędnika lub innej osoby zaangażowanej w proces przetargowy.

Należy zapoznać się i zweryfikować odpowiednie wytyczne i regulacje w zakresie zlecania zamówień oraz jeśli jest to konieczne – skonsultować się z lokalnym Działem Prawnym oraz Regionalnym Radcą Prawnym by uniknąć sytuacji naruszenia takich praw.

PARTNERZY BIZNESOWI, AGENCI, KONTRAHENCI I INNE OSOBY TRZECIE

Zabrania się (i) wręczania łapówek przez pośredników oraz (ii) płacenia osobie trzeciej ze świadomością, że całość lub część płatności przekazana zostanie bezpośrednio lub pośrednio urzędnikowi państwowemu. Przez „świadomość” w powyższym zdaniu rozumie się również świadome i celowe lekceważenie lub ignorowanie takiej wiedzy.

Wszystkie decyzje biznesowe dotyczące ArcelorMittal powinny być oparte o zasługi. Żaden pracownik ArcelorMittal ani osoba trzecia działająca w imieniu ArcelorMittal nie ma prawa wywierania niewłaściwego wpływu na urzędników państwowych.

Polityka ArcelorMittal nakazuje by przedsięwzięcia Joint Venture, w których uczestniczy firma, przyjęły i egzekwowały zasady dotyczące zwalczania przekupstwa.

ArcelorMittal musi przeprowadzać analizę Due Dilligence w stosunku do swoich partnerów biznesowych (niezależnie od tego, czy są oni agentami, konsultantami, dostawcami, innymi pośrednikami, partnerskimi konsorcjami i przedsiębiorcami Joint Venture, kontrahentami lub głównymi podwykonawcami, dystrybutorami etc.) pod kątem oceny ryzyka korupcji, przed zaangażowaniem się w relacje biznesowe z takimi podmiotami. Na przykład, przed wynajęciem agenta, należy mieć pewność że osoba taka nie zostanie wykorzystana do wręczenia łapówki. Po przeprowadzeniu analizy due dilligence w stosunku do agenta, nie należy nawiązywać z nim relacji biznesowych jeśli wyniki analizy nie będą satysfakcjonujące.

Analizę due dilligence należy przeprowadzić zgodnie z zasadami określonymi w niniejszych Wytycznych oraz wszelkich innych zasadach regulujących określone rodzaje działalności/ obszary ryzyka.

ArcelorMittal musi również ustalić, czy którykolwiek z jego partnerów biznesowych nie ma reputacji podmiotu skłonnego do korupcji (nawet jeśli w sprawie korupcyjnej nie zapadł w stosunku do takiego podmiotu jeszcze żaden wyrok) lub czy w stosunku do któregośkolwiek z partnerów biznesowych toczy się śledztwo lub postępowanie lub zapadł w stosunku do takiego partnera wyrok lub zakaz (w przypadku prawników) w związku z korupcją. Jeśli powyższe zostanie stwierdzone, ArcelorMittal powinien ustalić, na ile jest to możliwe, fakty związane ze sprawą i na tej podstawie podjąć decyzję, przez cały czas mając na uwadze ryzyko dla dobrego imienia ArcelorMittal.

Wyniki analizy due dilligence należy przechowywać przez okres co najmniej ośmiu lat.

Ponadto, w zależności od wyników kontroli oraz stopnia poufności danej sprawy, ArcelorMittal może skorzystać z usług dostawców zewnętrznych celem przeprowadzenia dodatkowych lub bardziej szczegółowych analiz due dilligence w przypadku osób fizycznych lub podmiotów korporacyjnych.

Należy stosować następujące zasady w związku z korzystaniem i wynagradzaniem firm zewnętrznych:

1. Płatności na rzecz firm zewnętrznych muszą być rozsądne i w sposób racjonalny odzwierciedlać wartość świadczonych usług;
2. Firmy zewnętrzne powinny mieć udokumentowaną historię działalności w danej branży;
3. Firmy zewnętrzne nie powinny być rekomendowane przez urzędników państwowych;
4. Usługi świadczone przez firmy zewnętrzne muszą być legalne, a charakter tych usług oraz ich ceny powinny zostać ustalone w odpowiednim kontrakcie; oraz
5. Firmy zewnętrzne nie mogą być opłacane za granicą, chyba że istnieją właściwe i uzasadnione powody by to zrobić, a proces płatności został wcześniej zatwierdzony w formie pisemnej przez lokalny Dział Prawny, regionalnego Radcę Prawnego oraz lokalnego szefa Jednostki Biznesowej. Unikanie opłacenia podatku nie jest w tym przypadku właściwym uzasadnieniem.

Każda umowa z firmą zewnętrzną musi zawierać klauzule dotyczące korupcji.

Niniejsze Wytyczne w zakresie zapobiegania korupcji mają zastosowanie do agentów oraz partnerów biznesowych, którzy prowadzą interesy z nami lub z firmami zewnętrznymi w naszym imieniu.

KLAUZULE ANTYKORUPCYJNE

Uwzględnienie modelowej klauzuli antykorupcyjnej zgodnie z załącznikiem A do niniejszych Wytycznych lub podobnej klauzuli opracowanej przy wsparciu Działu Prawnego jest wymagane dla każdego rodzaju kontraktu wymienionego w niniejszych Wytycznych.

FUZJE I PRZEJĘCIA

Spółki Grupy ArcelorMittal, które łączą się lub przejmują inne spółki są narażone na ryzyko przejęcia odpowiedzialności następcy prawnego za wszelkie przypadki złamania prawa antykorupcyjnego przez podmiot włączany lub przejmowany. Może to w znacznym stopniu zaszkodzić reputacji ArcelorMittal lub zakłócić prowadzenie działalności oraz skutkować sankcjami w przypadku, gdy wykroczenia takie wyjdą na światło dzienne na dalszym etapie. W związku z tym, należy przeprowadzić dokładną analizę due diligence pod kątem zagrożeń korupcyjnych oraz uwzględnić w umowie przejęcia odpowiednie zapisy antykorupcyjne jak również rozważyć inne dostępne opcje, by uniknąć odpowiedzialności następcy prawnego przed finalizacją transakcji. Podczas gdy przejęcia samych aktywów teoretycznie nie wiążą się z odpowiedzialnością następcy prawnego, w dalszym ciągu istotnym jest przeprowadzenie dokładnej analizy due diligence pod kątem zagrożeń korupcyjnych i sformułowanie umowy przejęcia tak, by wyłączyć odpowiedzialność za złamanie prawa antykorupcyjnego z zakresu przejęcia aktywów. Jeśli w ramach przejęcia majątku nabywana jest również bieżąca działalność, transakcję taką należy potraktować jak transakcję nabycia udziałów.

Wszelkie kwestie związane z prawem antykorupcyjnym, które wynikną podczas analizy due diligence, należy zgłaszać Radcy Prawnemu Grupy.

PRACOWNICY ARCELORMITTAL

Należy zapewnić uczciwość pracowników ArcelorMittal poprzez zastosowanie poniższych zasad:

1. Na kluczowe stanowiska należy powoływać wyłącznie pracowników, których uczciwość jest udokumentowana i nie było nigdy co do niej wątpliwości.
2. W sytuacji gdy stanowisko ma objąć nowy pracownik, należy zapewnić zgodność z zasadami procedury o weryfikacji informacji o pracownikach przed podjęciem decyzji o zatrudnieniu, opracowanej przez Korporacyjne Biuro Rekrutacji ArcelorMittal i wdrożonej przez korporacyjny Dział HR oraz zapewnić właściwe szkolenie dotyczące zgodności.
3. Kierownictwo oraz służby HR powinny zwrócić szczególną uwagę na pracowników wypełniających swoje zadania w krajach zwiększonego ryzyka, gdzie mogą znaleźć się pod presją korupcyjną, szczególnie podczas interakcji z pracownikami organizacji rządowych - pracowników takich należy objąć również szkoleniem antykorupcyjnym.

PREZENTY, REPREZENTACJA, WYJAZDY

Prezenty

ArcelorMittal ma obowiązek prawny przestrzegania praw antykorupcyjnych w krajach, gdzie prowadzi działalność. W związku z tym nie należy wręczać prezentów bez wcześniejszego zapoznania się z lokalnie obowiązującym prawem antykorupcyjnym oraz niniejszymi wytycznymi w zakresie zapobiegania korupcji.

Urzędnikom państwowym nie należy wręczać żadnych prezentów poza promocyjnymi upominkami o niewielkiej wartości, takimi jak niedrogie długopisy, kubki, T-shirty, kalendarze etc. z nazwą i/lub logo firmy, pod warunkiem, że nie jest to zabronione prawem lokalnym i nie ma to na celu skorumpowania osobny obdarowywanej (por. definicja Korupcji pod hasłem „Czym jest korupcja?”)

Kodeks Etyki Biznesu ArcelorMittal zabrania również wręczania upominków lub wyświadczenia przysług poza standardowymi relacjami biznesowymi na rzecz obecnych lub przyszłych klientów, ich pracowników lub agentów lub innych osób (między innymi na rzecz urzędników państwowych), z którymi daną spółkę grupy wiążą relacje umowne lub z którymi zamierza negocjować umowę.

Pracownicy ArcelorMittal nie mogą przyjmować podarunków ani gratyfikacji od jednostek współpracujących lub zmierzających do współpracy z ArcelorMittal, takich jak dostawcy lub potencjalni dostawcy, poza upominkami promocyjnymi o niewielkiej wartości.

Całkowicie zabronione są prezenty w postaci sum pieniężnych i jeśli są one oferowane, należy odmówić ich przyjęcia.

Reprezentacja i wyjazdy

Reprezentacja i wyjazdy oferowane przez lub zapewniane pracownikom ArcelorMittal w związku z prowadzoną działalnością biznesową powinny mieć charakter skromny i w sposób jednoznaczny mieć na celu ułatwienie rozmów biznesowych. Ogólnie rzecz biorąc, reprezentacja biznesowa w formie poczęstunku i napojów jest dopuszczalna o ile pozostaje w zgodności z prawem lokalnym, polityką Grupy w zakresie kosztów sprzedaży, ogólnych i administracyjnych, ma miejsce z rozsądną częstotliwością i na ile to możliwe – ma charakter wzajemny.

Zasady bardziej restrykcyjne mają zastosowanie do reprezentacji biznesowej i wyjazdów zapewnianych przez pracowników ArcelorMittal lub osoby trzecie działające w imieniu ArcelorMittal na rzecz urzędników państwowych (zob. rozdział „Do kogo odnosi się pojęcie urzędnika państwowego” powyżej).

ArcelorMittal może zapłacić lub zwrócić urzędnikom państwowym uzasadnione koszty podróży i zakwaterowania lub koszty bezpośrednio związane z:

- a. promocją, demonstracją lub informacjami na temat produktów i usług ArcelorMittal; lub
- b. podpisaniem lub realizacją kontraktu pomiędzy spółką Grupy ArcelorMittal oraz rządem reprezentowanym przez danego urzędnika państwowego.

pod warunkiem, że płatność lub zwrot kosztów podróży, reprezentacji i zakwaterowania jest dozwolony prawem lokalnym oraz innymi przepisami mającymi zastosowanie w tym zakresie i wcześniej wyraził na to zgodę Dział Prawny, Regionalny Radca Prawny oraz szef lokalnej jednostki biznesowej.

Każdorazowo z wyprzedzeniem należy określić i zatwierdzić cel wyjazdu, a zwrot kosztów odbywa się na podstawie dokumentacji bona fide i korespondencji, które należy zachować w aktach.

Należy unikać płatności gotówkowych lub diet, a zwrot kosztów podróży i zakwaterowania powinien być dokonany na rzecz jednostki lub agencji rządowej, a nie bezpośrednio na rzecz urzędnika państwowego. Wszelkie wyjątki od tej zasady są dopuszczalne wyłącznie po wcześniejszym zatwierdzeniu przez lokalny Dział Prawny, Regionalnego Radcę Prawnego oraz szefa lokalnej Jednostki Biznesowej.

Na wyjazdy czy imprezy tego typu nie można zapraszać członków rodziny urzędników państwowych. Jeśli pomimo tego członek rodziny towarzyszy danej osobie podczas wyjazdu lub imprezy, ArcelorMittal nie będzie zwracał kosztów poniesionych przez taką osobę.

ŚWIADCZENIA NA RZECZ POLITYKÓW I PARTII POLITYCZNYCH

Świadczenia pieniężne lub usługi realizowane w imieniu ArcelorMittal na rzecz jakichkolwiek partii politycznych czy polityków w jakimkolwiek kraju mogą być oferowane tylko i wyłącznie w zgodzie z prawem właściwym i muszą w tej sytuacji zostać spełnione wszystkie wymogi w zakresie ujawnienia publicznego.

Świadczenia takie podlegają wcześniejszej zgodzie na piśmie wyrażonej przez lokalny Dział Prawny, Regionalnego Radcę Prawnego oraz lokalnego szefa Jednostki Biznesowej.

Jeśli w danym kraju rozważa się możliwość jakiegokolwiek świadczenia pieniężnego lub w formie usług na rzecz partii politycznej lub polityka, należy w takim przypadku zastosować się do zasad Kodeksu Etyki Biznesu regulujących kwestie konfliktu interesów. Oznacza to, że jakakolwiek osoba, która jest w jakiś sposób powiązana z danym politykiem lub partią polityczną nie powinna angażować się w proces decyzyjny związany ze świadczeniem.

Należy mieć na uwadze fakt, że świadczenia na rzecz partii politycznych lub polityków mogą zostać zinterpretowane jako łapówki. Na przykład jeśli dana firma jest w fazie negocjacji kontraktu rządowego lub licencji, lub jeśli rząd weryfikuje kwestię o charakterze poufnym, związaną z danym podmiotem, w sytuacji takiej świadczenia omawiane powyżej mogą zostać uznane za łapówkę.

Zgodnie z zapisami w rozdziale „Do kogo odnosi się pojęcie urzędnika państwowego” powyżej, partie polityczne, członkowie partii politycznych lub kandydaci na stanowiska w sferze publicznej są zaliczani do definicji „urzędnika państwowego”.

ŚWIADCZENIA NA RZECZ ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

Świadczenia pieniężne lub usługi realizowane w imieniu ArcelorMittal na rzecz jakichkolwiek związków zawodowych, członków związków zawodowych lub podmiotu kontrolowanego przez związki zawodowe w jakimkolwiek kraju mogą być oferowane tylko i wyłącznie w zgodzie z prawem właściwym i muszą w tej sytuacji zostać spełnione wszystkie wymogi w zakresie ujawnienia publicznego.

Świadczenia takie podlegają wcześniejszej zgodzie na piśmie wyrażonej przez lokalny Dział Prawny, Regionalnego Radcę Prawnego oraz lokalnego szefa Jednostki Biznesowej.

Jeśli w danym kraju rozważa się możliwość jakiegokolwiek świadczenia pieniężnego lub w formie usług na rzecz związków zawodowych, członków związków zawodowych lub podmiotu kontrolowanego przez związki zawodowe należy w takim przypadku zastosować się do zasad Kodeksu Etyki Biznesu regulujących kwestie konfliktu interesów. Oznacza to, że jakakolwiek osoba, która jest w jakiś sposób powiązana z danym związkiem zawodowym, członkiem związków zawodowych lub podmiotem kontrolowanym przez związki zawodowe nie powinna angażować się w proces decyzyjny związany ze świadczeniem.

Należy mieć na uwadze fakt, że związki zawodowe, członkowie związków zawodowych lub podmioty kontrolowane przez związki zawodowe mogą być wykorzystane do wręczenia łapówki urzędnikom państwowym, w związku z czym świadczenia na rzecz związków zawodowych lub członków związków zawodowych lub podmiotu kontrolowanego przez związki zawodowe mogą zostać zinterpretowane jako łapówki.

ŚWIADCZENIA NA RZECZ ORGANIZACJI CHARYTATYWNYCH/ W RAMACH ODPOWIEDZIALNOŚCI SPOŁECZNEJ BIZNESU

Istnieje ryzyko, że łapówki mogą mieć formę darowizny na rzecz organizacji charytatywnej lub sponsoringu. Należy zawsze upewnić się, że środki wpłacone na rzecz organizacji charytatywnej nie są uzależnione od zawarcia czy wyboru do przeprowadzenia transakcji biznesowej. Środki pieniężne należy zawsze przekazywać organizacji charytatywnej, nie konkretnej osobie. Darowizny takie powinny być przedmiotem odpowiedniego monitoringu i zgodności ze wskaźnikami KPI.

Darowizny należy przekazywać tylko i wyłącznie organizacjom charytatywnym zarejestrowanym i podlegającym prawu właściwemu w danym kraju. Należy dowiedzieć się, kim są osoby reprezentujące daną organizację charytatywną i zbadać fakty dotyczące danej organizacji i jej kierownictwa. Należy sprawdzić, czy istnieje możliwość dowiedzenia się, komu i na jaki cel przekazane zostaną środki. Na przykład, jeśli dana firma jest w fazie negocjacji kontraktu rządowego lub licencji, lub jeśli rząd weryfikuje kwestię o charakterze poufnym związaną z tą firmą, w sytuacji takiej świadczenia omawiane powyżej mogą zostać uznane za łapówkę.

Ze szczególną uwagą należy przeanalizować fakty związane z organizacjami charytatywnymi wskazanymi lub zarekomendowanymi przez klienta lub urzędnika państwowego. W takim przypadkach bowiem organizacja charytatywna może pośredniczyć w przekazywaniu nielegalnych płatności na rzecz danego klienta czy urzędnika.

Świadczenia na rzecz organizacji charytatywnych oraz w ramach odpowiedzialności społecznej biznesu powinny być realizowane zgodnie ze strategią Grupy ArcelorMittal w zakresie Odpowiedzialności Społecznej Biznesu, przedstawionej na stronie www.arcelormittal.com w zakładce „Corporate Responsibility”, a przed dokonaniem takiej darowizny, należy skonsultować się z korporacyjnym działem Odpowiedzialności Społecznej Biznesu.

Ponadto, znaczące darowizny na rzecz organizacji charytatywnych oraz w ramach odpowiedzialności społecznej biznesu z udziałem jednostek rządowych, zgodnie z zasadami Odpowiedzialności Społecznej Biznesu ArcelorMittal podlegają wcześniejszej zgodzie na piśmie wyrażonej przez lokalny Dział Prawny, Regionalnego Radcę Prawnego oraz lokalnego szefa Jednostki Biznesowej.

WYMOGI KSIĘGOWE

ArcelorMittal ma obowiązek prawny sporządzania i prowadzenia ksiąg rachunkowych, ewidencji i rachunków, które w sposób odpowiednio szczegółowy i dokładny odzwierciedlać będą transakcje i zarządzanie majątkiem ArcelorMittal.

Użycie fałszywych dokumentów i faktur, jak również wprowadzanie niewłaściwych, niejednoznacznych lub mylących zapisów księgowych, jak również wykorzystanie wszelkich innych procedur, technik czy rozwiązań księgowych, które ukrywałyby lub w inny sposób tuszowały nielegalne płatności, jest surowo zabronione.

KONTROLA WEWNĘTRZNA

ArcelorMittal ma również obowiązek prawny opracowania i stosowania systemu wewnętrznej kontroli księgowej, który w stopniu satysfakcjonującym zapewni, że:

- (i) Transakcje są przeprowadzane zgodnie ze szczegółowymi lub ogólnymi uprawnieniami wydanymi przez kierownictwo
- (ii) Transakcje są rejestrowane zgodnie z wymogami, w sposób pozwalający na (I) przygotowanie sprawozdań finansowych w sposób zgodny z ogólnie przyjętymi zasadami księgowości i innymi kryteriami mającymi zastosowanie do takich sprawozdań oraz (II) rozliczenie stanu majątku.
- (iii) Dostęp do majątku ma miejsce zgodnie ze szczegółowymi lub ogólnymi uprawnieniami wydanymi przez kierownictwo
- (iv) Rejestrowane rozliczenie stanu majątku jest konfrontowane z istniejącym majątkiem w rozsądnych odstępach czasu i w razie wykrycia różnic, podejmowane są odpowiednie działania.

Wszystkie jednostki biznesowe w Grupie ArcelorMittal powinny mieć wdrożone rozwiązania i procedury w zakresie kontroli wewnętrznej, które odpowiadać będą powyższym kryteriom i które umożliwią zachowanie zgodności z niniejszymi wytycznymi w zakresie zapobiegania korupcji.

Jednym z elementów efektywnego systemu kontroli wewnętrznej dla służb handlowych i finansowych jest weryfikacja transakcji i żądania zapłaty/ zwrotu kosztów pod kątem znaków ostrzegawczych sygnalizujących niewłaściwą podstawę handlową lub nadmierne ryzyko. Poniżej znajduje się lista częstych znaków ostrzegawczych.

- o Strona transakcji ma bieżące powiązania handlowe, rodzinne lub inne bliskie osobiste relacje z klientem lub urzędnikiem państwowym, sama niedawno była klientem lub urzędnikiem państwowym lub jest brana pod uwagę wyłącznie na podstawie swojego wpływu na klienta lub urzędnika państwowego.
- o Klient lub urzędnik państwowy rekomenduje lub nalega na wybór strony transakcji.
- o Strona transakcji nie zgadza się na przyjęcie warunków kontraktu w zakresie klauzul antykorupcyjnych, działa na zasadzie firmy fasadowej lub innej nieortodoksyjnej struktury korporacyjnej, nalega na zastosowanie niestandardowych lub podejrzanych procedur zlecenia, odmawia ujawnienia tożsamości swoich właścicieli lub żąda by jej umowa miała datę wsteczną lub była w inny sposób zmodyfikowana by sfałszować informacje.
- o Strona transakcji ma złą reputację biznesową lub postawiono jej zarzuty korupcyjne, partycypacji w nieuczciwych zyskach, oszustwa lub innych wykroczeniach lub ma złe referencje od firm zewnętrznych lub wcale nie posiada referencji.
- o Strona transakcji nie posiada siedziby, personelu lub kwalifikacji odpowiednich do realizacji wymaganych usług.

- o Żądanie zapłaty/ zwrotu kosztów jest niestandardowe lub nie ma na jego poparcie odpowiedniej dokumentacji, opiewa na niestandardowo wysoką kwotę lub jest nieproporcjonalne do przewidywanych usług, nie odpowiada warunkom umowy lub wiąże się z użyciem środków gotówkowych lub dokumentów na okaziciela.
- o Żądanie zapłaty/ zwrotu kosztów wymaga konta pozaksięgowego, podlega jurysdykcji kraju innego niż miejsce świadczenia usług lub ma formę niezgodną z prawem właściwym.
- o Żądanie zapłaty/ zwrotu kosztów jest opisany jako konieczny do zawarcie transakcji lub do „poczynienia niezbędnych przygotowań”.

Powyższa lista nie stanowi zbioru zamkniętego a znaki ostrzegawcze mogą różnić się w zależności od charakteru transakcji lub żądania zapłaty/ zwrotu kosztów oraz rynku geograficznego czy charakteru działalności.

Personel powinien w sposób regularny oceniać, czy w ich konkretnej sytuacji zauważalne są jakieś inne znaki ostrzegawcze.

AUDYTY

ArcelorMittal ma obowiązek przeprowadzania audytów, by zapewnić zgodność z przepisami antykorupcyjnymi.

ZASADY ZGŁASZANIA NIEWŁAŚCIWEGO POSTĘPOWANIA

Wszelkie wątpliwości pracownika, kierownika czy dyrektora ArcelorMittal na temat potencjalnego przypadku wręczenia łapówki czy korupcji powinny być natychmiast zgłaszane zgodnie z Zasadami zgłaszania niewłaściwego postępowania ArcelorMittal.

SANKCJE ANTYKORUPCYJNE

Odpowiedzialność karna i kary cywilne

Większość jurysdykcji przewiduje odpowiedzialność zarówno osoby prawnej jak i fizycznej za przestępstwo karne. Faktyczna odpowiedzialność karna zależy od prawa właściwego w danym kraju.

Ogólnie rzecz biorąc, odpowiedzialność karna wiąże się z karą grzywny i więzienia, które mogą mieć wymiar surowy. Na przykład zgodnie z ustawą FCPA (opisana na stronie 1), jednostkom biznesowym można wymierzyć karę grzywny w kwocie do 2 mln. Dolarów za wykroczenie. Kierownictwo, dyrektorzy, udziałowcy, pracownicy i pośrednicy mogą otrzymać karę grzywny w wymiarze do 250 000 dolarów za wykroczenie oraz karę więzienia na okres do lat pięciu. Alternatywnie grzywna może wynieść dwukrotność korzyści jakie pozwany chciał uzyskać poprzez wręczenie łapówki.

Ponadto, sankcje karne dla firm takich jak ArcelorMittal, oskarżonych o nieprawidłowości w zakresie Ksiąg i Ewidencji (tj. księgowość – zob. „Wymogi księgowe” powyżej) zgodnie z zapisami ustawy FCPA mogą sięgać nawet 25 milionów dolarów lub dwukrotności korzyści jakie podmiot chciał uzyskać poprzez popełnienie wykroczenia. Osoby fizyczne mogą z tego tytułu mogą zostać ukarane grzywną w wysokości do 5 mln. dolarów lub karą więzienia do lat dwudziestu.

Ponadto, Ustawa FCPA nakazać może również zwrot zysków związanych z dokonaniem niewłaściwej płatności.

Spółki i osoby fizyczne mogą być ścigane za korupcję w kraju gdzie mają swoją siedzibę, w kraju gdzie miało miejsce zdarzenie korupcyjne oraz w innych krajach, w uwzględnieniu Stanów Zjednoczonych. Ekstradycja osób fizycznych do innego kraju również stanowi ryzyko w zależności od kraju gdzie miało miejsce zdarzenie.

Grzywny nakładane na osoby fizyczne nie mogą być płacone przez pracodawcę.

Odpowiedzialność cywilna i odszkodowania

Oprócz odpowiedzialności karnej, zarówno osoby fizyczne jak i firmy zamieszcane w korupcję podejmują ryzyko pozwania i stwierdzenia odpowiedzialności za zrekompensowanie innym osobom fizycznym lub firmom, które mogły ponieść straty w wyniku zdarzenia korupcyjnego.

Może to mieć miejsce w sytuacji, gdy uczestnik przetargu, który przegra przetarg pozwie wybranego uczestnika przetargu, któremu przyznano kontrakt w wyniku działań korupcyjnych, by odzyskać koszty poniesione w związku z przetargiem i utracone korzyści.

Zawieszenie lub zakaz działalności

Oprócz bezpośrednich sankcji związanych z korupcją, firmy poddane postępowaniu egzekucyjnemu mogą dodatkowo dostać zakaz sprzedaży na rzecz klientów lub organizacji rządowych. Utrata takiego rynku zbytu w wielu przypadkach może mieć poważniejszy wpływ finansowy na firmę niż bezpośrednie sankcje związane z postępowaniem egzekucyjnym.

Sankcje podejmowane przez ArcelorMittal

Zgodnie z niniejszymi wytycznymi w zakresie zapobiegania korupcji, prawem właściwym oraz zasadami wewnętrznymi ArcelorMittal, wszystkie przypadki oszustwa i przekupstwa dokonanego przez pracowników ArcelorMittal są karalne i pociągają za sobą sankcje sięgające rozwiązania umowy o pracę.

WSKAZÓWKI OGÓLNE I OSOBY KONTAKTOWE

Jako że niniejsze wytyczne w zakresie zapobiegania korupcji nie mogą przewidzieć każdej ewentualności, pracownicy ArcelorMittal powinni korzystać z własnego osądu i zdrowego rozsądku do oceny sytuacji. W przypadku wszelkich wątpliwości należy skontaktować się z lokalnym Działem Prawnym, szefem lokalnej jednostki biznesowej czy osobami wskazanymi w niniejszych wytycznych w zakresie zapobiegania korupcji.

W sytuacji, gdy lokalny Dział Prawny czy szef lokalnej jednostki biznesowej potrzebować będą wskazówek w kwestii zastosowania niniejszych wytycznych w zakresie zapobiegania korupcji, należy skontaktować się z:

- Radcą Prawnym Grupy
- Regionalnymi Radcami Prawnymi
- Radcą Prawnym z Luksemburga/ Oficerem ds. Zgodności w Grupie.

Ostatnia aktualizacja: marzec 2009

Załącznik A – Modelowe klauzule antykorupcyjne

[WYKONAWCA/ KONTRAHENT] zgadza się w pełni przestrzegać wszystkich mających zastosowanie przepisów antykorupcyjnych, z uwzględnieniem przepisów przewidzianych jurysdykcją swojego kraju rejestracji i jurysdykcją obowiązującą w kraju wykonania kontraktu (jeśli są to różne kraje) oraz przestrzegać wytyczne w zakresie zapobiegania korupcji ArcelorMittal.

[WYKONAWCA/ KONTRAHENT] oświadcza że (i) jest upoważnionym przedstawicielem [WYKONAWCY/ KONTRAHENTA] oraz że nie jest urzędnikiem ani pracownikiem rządu przedmiotowego kraju ani członkiem partii politycznej w danym kraju ani w chwili obecnej ani w trakcie obowiązywania niniejszej umowy, (ii) niezwłocznie powiadomi właściwą spółkę Grupy ArcelorMittal o powołaniu na którąkolwiek z wyżej określonych funkcji (iii) powołanie takie w sposób automatyczny spowoduje rozwiązanie niniejszej umowy.

[WYKONAWCA/ KONTRAHENT] zgadza się by wszystkie płatności na rzecz [WYKONAWCY/ KONTRAHENTA] dokonywane były dopiero po otrzymaniu przez ArcelorMittal szczegółowej i dokładnej faktury, na poparcie której istnieją właściwe dokumenty. ArcelorMittal dokona płatności w ramach niniejszej umowy w [WALUTA LOKALNA] wyłącznie czekiem lub przelewem (waluta ani instrument płatniczy nie podlegają negocjacji) na konto [WYKONAWCY/ KONTRAHENTA] prowadzonego przez instytucję finansową w [JURYSDYKCJA LOKALNA].

[WYKONAWCA/ KONTRAHENT] zgadza się prowadzić dokładne księgi, ewidencję oraz faktury oraz zgadza się, by ArcelorMittal był uprawniony, jeśli będzie to konieczne za pośrednictwem audytorów zewnętrznych, do zbadania wszystkich ksiąg, ewidencji i faktur wraz z dokumentacją powiązaną [WYKONAWCY/ KONTRAHENTA] pod kątem zgodności ze wszelkimi mającymi zastosowanie przepisami antykorupcyjnymi, oraz że [WYKONAWCA/ KONTRAHENT] będzie w pełni współpracował podczas takiego audytu.

[WYKONAWCA/ KONTRAHENT] zgadza się nie zlecać podwykonawstwa w zakresie całości lub części umowy innej osobie fizycznej czy prawnej bez uprzedniej zgody ArcelorMittal wyrażonej na piśmie.

W przypadku gdy [WYKONAWCA/ KONTRAHENT] złamie którekolwiek postanowienie prawa antykorupcyjnego lub Wytycznych w zakresie zapobiegania korupcji ArcelorMittal, zostanie to uznane za rażące naruszenie postanowień umownych, uprawniające ArcelorMittal do rozwiązania Umowy. Jeśli to nastąpi, [WYKONAWCA/ KONTRAHENT] zrzecze się wszelkich roszczeń do płatności w ramach niniejszej umowy z uwzględnieniem płatności za usługi już wykonane. ArcelorMittal może również rozwiązać umowę lub wstrzymać płatności w przypadku, gdy działając w dobrej wierze ma przekonanie, że [WYKONAWCA/ KONTRAHENT] złamał, zamierza złamać lub spowodował naruszenie któregoś z przepisów prawa antykorupcyjnego. ArcelorMittal nie będzie ponosić odpowiedzialności za roszczenia, straty lub szkody wynikające ze złamania powyższych przepisów lub niniejszej klauzuli antykorupcyjnej przez [WYKONAWCĘ/ KONTRAHENTA] lub w związku z rozwiązaniem niniejszej umowy na mocy niniejszej klauzuli a [WYKONAWCA/ KONTRAHENT] zabezpieczy ArcelorMittal przed wszelkimi roszczeniami, stratami lub szkodami z tego tytułu.